

KPMG Albania Shpk Dega në Kosovë
Rruga "Sulejman Vokshi"
Nr.14
Prishtinë ,Kosovë

Telefon +381(38)246771
Faks +381(38)246772
E-mail al-kosovo@kpmg.com
Internet www.kpmg.al

IZVEŠTAJ REVIZIJE
FINANSIJSKIH PREGLEDA OPŠTINE
HANI I ELEZIT ZA FINANSIJSKU GODINU
ZAVRŠENU 31 DECEMBAR
2012 GOD

Priština, Jul 2013

TABELA sadržaja

OPŠTI ZBIR.....	3
CILJ I METODOLOGIJA REVIZIJE.....	4
I. MIŠLJENJE REVIZIJE	5
II. FINANSIJSKI PREGLEDI –USKLAĐENOST SA OKVIROM IZVEŠTAVANJA.....	8
II.1 USKLAĐENOST SA OKVIROM IZVEŠTAVANJA	8
II.2 KVALITETA I TAČNOST PRIKAZANIH INFORMACIJA U GODIŠNJIM FINANSIJSKIM PREGLEDIMA.....	8
III. NALAZI IZ PRETHODNE GODINE	9
IV. FINANSIJSKO MENAŽDIRANJE I KONTROLA	10
IV.1 UVOD.....	10
IV.2 PLANIRANJE I REALIZACIJA BUDŽETA	10
IV.3 AKTUELNO IZVEŠTAVANJE I VREMENSKI ROKOVI U OPŠTEM BUDŽETSKOM PROCESU	11
IV.4 PRIHODI (UKLJUČUJUĆI I VLASTITE PRIHODE)	11
IV.5 TROŠKOVI.....	13
IV.6 ASETI.....	14
IV.7 TRETIRANJE DUGOVA	14
V. SISTEM UNUTRAŠNJE REVIZIJE.....	15
V.1 SISTEM UNUTRAŠNJE KONTROLE	15
V.2 KOMITET ZA REVIZIJU.....	15
VI. OPŠTI ZAKLJUČAK O MENADŽIRANJU OPŠTINE HANI I ELEZIT	16
PRILOG 1 RAZNE VRSTE MIŠLJENJA REVIZIJE SPROVEDENE OD KPMG –A U GODIŠNJEM IZVEŠTAJU REVIZIJE ZA 2012.....	17
PRILOG 2: PREPORUKE IZ PRETHODNE GODINE.....	18
PRILOG 3 KOMENTARI MENADŽMENTA OPŠTINE HANI I ELEZIT I ODGOVORI KPMG-A21	

Opšti zbir

Uvod

KPMG je izvršilo reviziju Godišnjih finansijskih pregleda ('GFP') opštine Klina ("Opština"), u ime Kancelarije generalnog revizora Kosova za finansijsku godinu završenu 31 decembar 2012.

Ovaj izveštaj obuhvata glavna identifikovana pitanja u toku naše revizije. Želimo da se zahvalimo Predsedniku opštine i njegovom osoblju za saradnju u toku procesa revizije .

Naša revizija je izvršena u skladu sa međunarodnim standardima revizije, donetih od Međunarodne organizacije vrhovnih institucija revizije (ONISA) i obuhvatila je testiranja i procedure koje smo smatrali da su bile potrebne da bi izneli naše mišljenje o finansijskim pregledima.

Naš fokus je bio koncentrisan na dovoljnosti iznosa i prikaza GFP –a da bi imali opravdanu sigurnost da finansijski pregledi nemaju materijalnih nedostataka nastalih obmanama ili greškama . Naše procedure obuhvaćaju ponovno razmatranje unutrašnje kontrole i sistem procedura računovodstva do mere koja se smatra potrebnom za efikasnu pripremu revizije. Naši nalazi ne trebaju se smatrati kao sve obuhvatan zbir svih postojećih nedostataka , ili svih poboljšanja koja se mogu učiniti u postojećim sistemima i procedurama.

Naš zbirni zaključak za menadžment Opštine prikazan je u tački VI ovog Izveštaja.

Unutrašnja kontrola

U toku revizije identifikovali smo slabosti u određenim oblastima finansijskog menadžiranja, slabosti koje su detaljno opisane u ovom izveštaju .

Naš je zaključak da sistem unutrašnje kontrole opštine nije određen i nije provoden kako treba da bi se otklonili vidni nedostaci.

U cilju poboljšanja funkcionisanja sistema finansijskog menadžiranja i unutrašnje kontrole, Opštini preporučujemo da obezbedi::

- 1 Sveobuhvatnu listu, preispitanu imovine, objekata i opreme Opštine ;
- 2 Uspostavljanje sistema automatskog fakturisanja za sve vrste taksi ;
- 3 Preduzimanje mera za poboljšanje prikupljanja prihoda od raznih taksi ;

Menadžmentu Opštine je pružena mogućnost da iznese svoje komentare o našim nalazima iz ovog Izveštaja. Menadžment se složio da će učiniti sve moguće napore za adresiranje svih naših preporuka .

Referišite se prilogu 3 o komentarima menadžmenta na naše preporuke i naše odgovore upućene njima.

Cilj i metodologija revizije

Ova revizija se odnosi na godišnje finansijske preglede opštine Hani i Elezit za finansijsku godinu završenu 31 decembar 2012.

Odgovornost je opštine da priprema GFP prema zahtevima finansijskog pravilnika br. 07/2011 i u skladu sa Međunarodnim standardima računovodstva za javni sektor (MSRJS) o "Finansijskom izveštavanju na osnovu računovodstva gotovine".

KPMG, u ime KGR –a je odgovorna za obavljanje Godišnje revizije GFP opštine za finansijsku godinu završenu 31 decembar 2012.

Revizija se definiše kao provera finansijskog računovodstva, uključujući ekaminiranje i ocenu finansijskih pregleda i ostalih finansijskih podataka, kao i obezbeđuje sledeće:

- Da finansijski pregledi daju ispravan prikaz i istinit prikaz računa i finansijskih pitanja za period revizije ;
- Da finansijski podaci, sistemi i transakcije su u skladu sa zakonima i pravosnažnim pravilnicima ;
- Povoljnost unutrašnjih kontrola i funkcionisanja unutrašnje revizije ; i
- Ostala značajna pitanja koja proizilaze ili se odnose na reviziju .

U cilju realizacije naših odgovornosti za reviziju opštine, preduzeli smo sledeće aktivnosti :

- Upoređivanje GFP opštine u odnosu na usvojeni budžet za završenu godinu 31 decembar 2012;
- Utvrđivanje da su finansijski pregledi Opštine izrađeni u skladu sa MSRJS "Finansijsko izveštavanje na osnovu računovodstva gotovine" i Finansijskog Pravilnika br. 07/2011;
- Uspostavljanje nivoa materijalnosti, kao prag za olakšavanje određivanja vrste mišljenja koja se treba izneti o finansijskim pregledima;
- Korišćenje kombinacije ocenjivanja i slučajnih izbora za izbor transakcija za testiranje ;
- Obavljanje detaljnih testiranja o finansijskim transakcijama; i
- Podršku za kombinaciju intervjua, analitičkih preispitivanja, preispitivanje dokumentacije i fizičke provere da bi ocenili važnost i regularnost finansijskih transakcija.

U ovom izveštaju je sažeta ovogodišnja revizija i iznosimo formalno mišljenje o godišnjim finansijskim pregledima za finansijsku godinu završenu 31 decembar 2012.

U vezi našeg mišljenja o reviziji godišnjih finansijskih pregleda opštine, ONIAS definiše specifične kriterije koji uređuju vrstu mišljenja koja se može dati .

Iste su šire definisane u prilogu 1 koji obuhvata izvod od ISSAI 400.

I. Mišljenje revizije

Za opštinu Hani i Elezit

Priština, 2 jul 2013

Vršili smo reviziju finansijskih pregleda opštine Hani i Elezit koji obuhvaćaju pregled prihoda i rashoda gotovine za finansijsku godinu završenu 31 decembar 2012, upoređivanje budžeta sa aktuelnim iznosima, kao i zbir najznačajnijih računovodstvenih politika, kao i ostalih podataka za objašnjenje.

Odgovornost menadžmenta o finansijskim pregledima

Menadžment je odgovoran za pripremu i iskren prikaz ovih pregleda u skladu sa ("MSRJS") Finansijsko izveštavanje na osnovu računovodstva gotovine i u skladu sa Finansijskim pravilnikom br. 07/2011 Finansijski pregledi budžetskih organizacija. Ova odgovornost obuhvata izradu, sprovođenje i unutrašnju pogodnu kontrolu za izradu i prezentaciju finansijskih pregleda bez materijalnih neregularnosti nastalih obmanama ili greškom.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da iznosimo naše mišljenje na osnovu izvršene revizije. Naš posao je obavljati u skladu sa Načelima i bitnim direktivama revizije Svetske organizacije Vrhovnih institucija revizije (ONISA). Ovi standardi zahtevaju da se poštuju etička načela i da planiramo i obavljamo reviziju da bi imali opravdanu sigurnost da su finansijski pregledi bez materijalnih grešaka.

Revizija se odnosi na obavljanje procedura za revizorsku evidenciju u vezi iznosa i datih informacija u finansijskim pregledima. Izabrane procedure zavise od mišljenja revizora, uključujući i procenu opasnosti materijalnih nedostataka u finansijskim pregledima, kao posledica obmane ili greške. Kad procenimo ove opasnosti unutrašnja kontrola etnitetu o pripremi i prikazivanju finansijskih pregleda uzima se u obzir na način kako bi pripremili pogodne procedure revizije u dotičnim okolnostima etnitetu, ali ne u cilju da izražavamo naše mišljenje o efikasnosti unutrašnje kontrole. Revizija isto tako obuhvata procenu pogodnosti računovodstvenih upotrebljenih metoda i obrazloženost i ocenu računovodstva izvršenog od upravljanja kao i o oceni prikazivanja finansijskih pregleda.

Verujemo da evidencija revizije koju smo uzeli je dovoljna i pogodna da obezbedi osnovu za naše mišljenje.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijski pregledi ispravno prikazuju u svim materijalnim aspektima prihode i rashode za finansijsku godinu završenu 31 decembar 2012 u skladu sa ("MSRJS") *Finansijsko izveštavanje prema računovodstvu na osnovu gotovine* i Finansijskim pravilnikom br. 07/2011 o godišnjem izveštavanju budžetskih organizacija.

Naglašavanje pitanja

Bez kvalifikacije našeg mišljenja, skrećemo pažnju na član 16 *Prikazivanje imovine*. Određena imovina može imati nejasnoća u vezi prava vlasništva određene imovine između Opštine i ostalih agencija vlade Kosova i u nedostatku dokumentacije o vlasništvu. Štaviše, zbog nedostatka prpratne dokumentacije za merenja značajnog dela te imovine. Osim toga, Opština nije prikazala upoređujuću informaciju o uplatama trećih stranaka u 2011 i nije obuhvatila imovinu u skladu sa članom 16.

Preispitivanje usklađenosti

Osim revizije finansijskih pregleda, planirano je i izvršeno preispitivanje usklađenosti da bi izrazili zaključak sa ograničenom sigurnošću o tome da li su svi materijalni aspekti, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije sa finansijskih pregleda u skladu sa autoritetima koji upravljaju njima. Priroda, vreme i prostiranje rada o usklađenosti bile su ograničene upoređeno sa onim što je izrađeno da bi se iznelo mišljenje sa opravdanom sigurnošću o finansijskim pregledima.

Odgovornosti revizora

Naša je odgovornost da iznosimo zaključak na osnovu našeg preispitivanja. Naš rad je obavljen u skladu sa ISSAI 4200, *Administrativnim uputstvom o prilagođenosti u vezi revizije GFP-a*. Ova načela zahtevaju da poštujemo zahteve etike i da planiramo i izvršimo preispitivanje u cilju dobijanja ograničene sigurnosti o aktivnostima, finansijskim transakcijama i prikazanim informacijama u finansijskim pregledima da su u svim materijalnim aspektima u skladu sa autoritetima koji upravljaju njima.

Preispitivanje je uglavnom ograničeno u analitičkim procedurama i intervjuima i zato daje manje sigurnosti od revizije. Nismo izvršili reviziju, i zato iznosimo naš zaključak u obliku ograničene sigurnosti, koja je konsistentna sa ograničenim poslom kojeg smo obavili da bi izvršili ove preispitivanje prilagođenosti.

Verujemo da evidencija koju smo dobili je dovoljna i pogodna za baziranje naših zaključaka.

Zaključak o usklađenosti

Na osnovu našeg rada opisanog u ovom izveštaju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije reflektovane u finansijskim pregledima koje smo uvideli u toku preispitivanja, u svim su materijalnim aspektima, u skladu sa autoritetima koji upravljaju njima.

Ostala pitanja

Skrećemo pažnju na sledeće:

- 1 Glavni verodostojni izvor informacije za pripremu finansijskih pregleda je Free Balance. Obzirom da se Fee Balance ne koristi za uknjiženje prihoda od kazni, uplate od trećih stranaka i neizmireni računi, ne može se koristiti da proizvede potpune finansijske preglede.
- 2 Obzirom da predsednik Opštine i glavni finansijski zvaničnik su potpisali deklaraciju o prezentaciji finansijskih pregleda, opština nije predala finalni nacrt finansijskih pregleda na srpskom jeziku do 31 siječanj 2013.

- 3 Obzirom da opština ne primenjuje sistem sveobuhvatnog automatskog fakturisanja, postoji ne sigurnost o potpunosti naplativih i prihoda koje može imati opština kao i sposobnost za pripremu verodostojnog i tačnog budžeta, da bi izveštavali o tačnom i poverljivom budžetu, da bi izveštavali tačan izveštaj o naplativom i za monitorisanje inkasiranja vlastitih prihoda blagovremeno.
- 4 Iako Opština može biti obuhvaćena u određena mala zakonska pitanja i može se zahtevati izlazni monetarni fluks u bliskoj budućnosti, opština nema neku formalnu proceduru kojom bi se obezbedile potpune , pogodne i verodostojne informacije o uknjiženju provizija i kontigentnih obaveza.

KPMG Albania Supk Kosovo Branch

KPMG Albania Sh.p.k. - Kosovo Branch

Sulejman Vokshi, Br. 14

Priština

Kosovë

II. Finansijski pregledi –usklađenost sa okvirom izveštavanja

Naše preispitivanje GFP –a uzima u obzir usklađenost sa okvirom izveštavanja, kvalitetom i tačnošću informacija sa finansijskih pregleda. Isto tako, uzeta je u obzir deklaracija glavnog administrativnog zvaničnika i glavnog finansijskog zvaničnika kada GFP kao nacrt se dostavlja Vladi.

Deklaracija u vezi prikazivanja finansijskih pregleda obuhvaća niz priznavanja u odnosu na usklađenost sa okvirom izveštavanja i kvalitetu informacija finansijskih pregleda. Deo tačaka i deklaracije imaju za cilj da pružaju sigurnost za vladu da su relevantne prikazane informacije prikazane da se obezbedi da preduzimanje sveobuhvatne revizije je moguće.

II.1 Usklađenost sa okvirom izveštavanja

Zahtevi Zakona o MJFO br. 03/L-048 i Finansijski pravilnik br. 07/2011.

- Opština je finansijske preglede pripremila u skladu sa Finansijskim pravilnikom br. 07/2011.
- Finansijski pregledi su potpisani od glavnog administrativnog i glavnog finansijskog zvaničnika Jedinice koja je revidirana ;
- Finansijski pregledi su potpisani u vremenskom okviru, dana 31 01 2013 i dostavljeni su Ministarstvu finansija (“MF”);
- Finansijski pregledi su dostavljeni MF –u samo na albanskom jeziku , i
- Opština je izradila i dostavila redovne tromesečne izveštaje MF-u u toku 2012.

Preporuka 1

Opština mora da svoje finansijske preglede prevodi i na srpskom jeziku.

II.2 Kvaliteta i tačnost prikazanih informacija u Godišnjim finansijskim pregledima

Nalazi

Glavni verodostojni izvor informacije za pripremu finansijskih pregleda je Free Balance. Obzirom da se Free Balance ne koristi za uknjiženje uplate od trećih stranaka i neizmireni računi, ne može se koristiti da proizvodi potpune finansijske preglede za finansijsku god. Završenu 31 Decembar 2012.

- 1 Opština nije prikazala potpune iznose u članu 16 “Prikazivanje imovine”.
- 2 Primljeni uplate od trećih stranaka nisu prikazane u 2011.

Preporuka 2

Preporučujemo Predsedniku opštine da se osigurava da izrada finansijskih pregleda mora da obuhvati procedure i projektovana sredstva kako bi bio siguran da zahtevane informacije su registrovane, procesirane, sažete u zbir i na pogodan način prikazane u finansijskim pregledima.

III. Nalazi iz prethodne godine

Naš izvještaj o finansijskim izvještajima za 2011 uključuje šest ključnih preporuka, od kojih je samo jedan u potpunosti riješen, a drugi dio tokom 2012:

- 1 Finansijskih pregleda mora da obuhvati procedure i projektovana sredstva kako bi bio siguran da zahtevane informacije su registrovane, procesirane, sažete u zbir i na pogodan način prikazane u finansijskim pregledima. Da se pripremaju finansijski pregledi i na srpskom jeziku. – *Ostaje za adresiranje.*
- 2 Mora se voditi potpuni spisak imovine, impijanata i opreme. Isto tako, potrebni su dodatni izvori sertifikovanih nezavisnih procenjivača za popis i procenu opštinske imovine ; – *Ostaje za adresiranje.*
- 3 Mora se stvoriti automatizovani sistem fakturisanja za sve vrste taksi, moraju se izvršiti poravnanja prihoda između zvaničnika za vlastite prihode i operacionálnih departmana i moraju se preduzeti potrebne mere za prikupljanje prihoda od taksi i redovna poravnanja. - *Deleimično je adresirano*
- 4 Pobljšanja u oblasti prihoda i rashoda – *Je adresirano.*
- 5 Priprema finansijskih pregleda opštine mora da sadrži procedure i dizajnirana sredstva da bi se obezbedilo da je zahtevana informacija registrovana, procesuirana, sažeta i ispravno izveštavana u finansijskim pregledima – *Ostaje za adresiranje.*
- 6 Opština mora da formira Komisiju za reviziju, Departman unutrašnje revizije i politike i procedure kako bi se obezbedili visoki standardi upravljanja - *Ostaje za adresiranje.*

IV. Finansijsko menaždiranje i kontrola

IV.1 Uvod

Shvatili smo i ocenili preduzete korake od menadžmenta za obezbeđivanje efektivnog menadžiranja i finansijske kontrole. O individualnim finansijskim sistemima zahtevamo da identifikujemo nivo delovanja aktuelnih kontrola. To može biti naprimer, aktivnost monitorisanja preuzet od visokog menadžmenta ili operativna kontrola na nižim nivoima. Razmatramo da li su kontrole dobro projektovanje, sprovedene prema planu i dali deluju na efektivan način.

IV.2 Planiranje i realizacija budžeta

Razmatrali smo izvor budžetskih fondova opštine, potrošnju fondova prema ekonomskim kategorijama i prikupljenim prihodima. Analiza rezultata u finansijskim pregledima u odnosu na usvojeni budžet prikazuje:

Tabela 1: opšti pregled budžeta i aktuelnih troškova u '000 EUR:

Opis	Početni budžet	Finalni budžet	2012 Realizovanj e	2011 Realizovanj e	2010 Realizovanj e
Vladin grant	1,437	1,537	1,536	1,438	1,151
Prihodi preneseni oz prethodne	-	88	82	-	-
Vlastiti prihodi	250	250	169	320	251
Domaće donacije	-	134	133	62	27
Spoljne donacije	-	-	-	-	-
I. Total prihoda	1,687	2,009	1,920	1,820	1,429
Plate i dnevnice	1,034	1,043	1,043	1,008	748
Robe i usluge	152	257	257	177	185
Komunalije	31	39	39	34	31
Subvencije i transferi	17	47	41	37	30
Kapitalne investicije	453	623	540	564	435
Rezerve	-	-	-	-	-
II. Ukupno	1,687	2,009	1,920	1,820	1,429
Razlika I-II	-	-	-	-	-

Budžetirani iznosi su preuzeti od sledećih delova finansijskih pregleda u i u toku završene godine 31 12. 2012: Član 13 *Izveštaj izvršenja budžeta*, Član 12: *Pregledi prihoda i rashoda* i član 18: *usklađivanje originalnih i finalnih podela budžeta*.

Zaključak

Aktuelni opšti prihodi, transferi i donacije bili su niži od finalnog budžeta u iznosu 89 hiljada € zbog niske realizacije vladinog granta od 1 hiljade € niže realizacije vlastitih prihoda i aktuelne godine i 87 hiljada € prenesenih iz prethodne godine i niža realizacija donacije od 1 hiljade €

Rashodi su bili niži od finalnog budžeta za 89 hiljade € zbog manjih kapitalnih troškova za 83, 000 € i subvencija od 6 hiljade €.

Početni budžet je bio 322 hiljade € niži od završnog budžeta, jer vlastiti prihodi i preneseni vlastiti prihodi su bili predviđeni u iznosu od 88 hiljade € i donacije i grantovi su bili 134 hiljade € viši. Takođe, i bila je predviđena donacija vlade za 100 hiljade € niže. Sve izmene u početnom budžetu su usvojeni pravilno rebalansom budžetom, na osnovu Odluke vlade Republike Kosova i usvojeno od predsednik Skupštine opštine. Ove izmene imaju i odluku skupštine na osnovu zakonskog okvira Zakona 03/L-048.

Nepotrošeni opštinski budžet za 2012 je 4.4%.

IV.3 Aktuelno izveštavanje i vremenski rokovi u opštem budžetskom procesu

Ispunjavanje aktuelnih obaveza spoljnog izveštavanja, kao i njegov budžetski proces :

- Budžetski zahtevi su realizovani na vremenskoj osnovi;
- Tromesečni izveštaji, uključujući i finansijske preglede za 9 meseci su blagovremeno dostavljeni MF;
- Nacrt plana nabavke je blagovremeno dostavljen MF;
- Plan delovanja za sprovođenje preporuka je obuhvaćen u godišnjim finansijskim pregledima Opštine.

Nalazi

Nema velikih identifikovanih izuzetaka.

IV.4 Prihodi (uključujući i vlastite prihode)

Nalazi

U toku testiranja primetili smo:

- *Sistem fakturisanja.* Postoji automatski sistem fakturisanja samo za prihode iz poreza na imovinu. Opština ne vodi registre fakturisanja za ostale vrste prihoda. Umesto toga su registrovana samo inkasiranja gotovinom od takvih prihoda.
- *Prikupljanje prihoda* Osim poreza na imovinu menadžment Opštine ne vodi posebne registre ili spisak svih dužnika na osnovu raznih taksi. Bez detaljnih, tačnih i dovoljnih podataka o dužnicima, Opština nije u stanju da izradi tačan i verodostojan budžet, nije u stanju da izveštava tačnu normu prikupljanja, ili da prati prikupljanje vlastitih prihoda.

- *Slabosti automatizovanog sistema fakturisanja.* Sistem fakturisanja poreza na imovinu je centralizovan i opština ima ograničen pristup sistemu. Takva ograničenja smanjuju sposobnost opštine za generisanje redovnih, sveobuhvatnih izveštaja za prikupljanje prihoda i inkasiranja, kao i rezultati štete njenoj sposobnosti za ispravno monitorisanje i razmatranje takvih prikupljanja. Iako su takvi izveštaji automatski generisani od sistema na centralizovanoj osnovi, opština ne koristi iste na redovan način. Štaviše, spisak prikupljanja godišnjih prihoda generisan iz sistema za porez na imovinu nije u skladu i ne slaže se sa uknjiženim prikupljanjima u Free Balancu.

Preporuka 3

Preporučujemo da predsednik opštine osigura da će opština preduzeti korake za poboljšanje sistema računovodstva i naplate kako bi se obezbedio bezbednu, efikasnu i efektivnu kontrolu za obračun e prikupljene prihode. Poboljšani postupci u vezi sa ovim sistemom će omogućiti menadžmentu da prati i upravlja rizicima i osiguraju da se odluke vezane za budžetiranje, planiranje i naplate prihoda pravilno sprovode. Skupštini preporučujemo sledeće tačke:

- Primenu sistema naplate koji uključuje ažurirane podatke o obveznicima, njihovu trenutnu adresu, istoriju i stopu naplate prihoda od njih. Pristup tim podacima treba da bude ograničen na broj ljudi i uz odobrenje rukovodstva.
- Da unese i centralno kontroliše takse i usvojene poreske stope u sistemu za izračunavanje i automatsko izdavanje faktura. Takvo izdavanje faktura, mora biti autorizovan i da se ponovno razmatra.
- Da se stvara automatska veza između sistema naplate i računovodstvenog sistema kako bi se podaci sa glavne knjige procesiraju na automatski način.
- Da se vrši automatski način povezivanja kancelarije fakturisanja sa operacijama i da se redovno međusobno usklađuju, u slučajevima kada fakturisanje usluga u direktnoj vezi sa uslugama iz operativne kancelarije. Ovo je posebno važno kada se radi veliki broj transakcija.

IV.5 Troškovi

5.1 Nabavke

Nalazi

U toku naše inspekcija dokumentacije po našem izboru dosjea nabavki primetili smo određena neslaganja sa procedurama koje se zahtevaju Zakonom o javnim nabavkama BR. 04/L-042, kao što sledi:

- Nabavka br. KKHE- 001/ 2012-236: Troškovi za zimsko održavanje puteva su kvalifikovani kao kapitalni troškovi , a isti moraju biti klasifikovani na osnovu svoje prirode. Kada bi se ti troškovi kategorizirali u tačnu kategoriju, budžet za robu i usluge bio bi prekoračen za 10 hiljada €.

Preporuka 4

Preporučujemo da predsednik opštine osigura da će opština preduzeti dalje korake za poboljšanje kontrole nad troškovima i isplatama, kao i da se osigura da je sva potrebna dokumentacija primljena i predstavljena striktno u skladu sa zakonima i zahtevima lokalnih pravilnika.

5.2 Ostali troškovi

Nalazi

Nema velikih identifikovanih izuzetaka.

5.3 Kompenzacije (plate i dnevnice)

Nalazi

Nema velikih identifikovanih izuzetaka.

5.4 Subvencije i Transferi

Nalazi

Nema velikih identifikovanih izuzetaka.

IV.6 Aseti

6.1Tretiranje gotovog novca i ekvivalenata

Nalazi

Nema velikih identifikovanih izuzetaka.

6.2Tretiranje naplativih računa

Nalazi

Opština ne raspolaže jakim procesom planiranja za identifikaciju, evidenciju i praćenje izdatih faktura za svoje takse. To može negativno uticati na prikupljanje i monitorisanje naplativog .

Preporuka 5

Preporučujemo Predsedniku Opštine da osigura proces koji je dizajniran i uspostavljen, koji osigurava da se evidentiraju potraživanja po izdavanju svakog računa, a ostatak sredstava se redovno prati.

6.3 Kapitalna i ne kapitalna imovina

Nalazi

Iako je opština pripremila i prikazala potpunu listu nepokretne imovine kod beleške 30, za određene imovine, može biti nejasnoća u vezi prava vlasništva između opštine i raznih agencija Vlade Kosova i u nedostatku propratne dokumentacije vlasništva.

Razlika između prikazanih bilansa u članu 16 i prikazivanje imovine za 2011 i 2012, moraju biti u skladu sa tokovima te imovine u navedenom periodu . Ipak, ove razlike nisu u skladu sa dodacima za 2012 prikazanih u belešci 11. Opština nije pripremila detaljan spisak tokova u 2012 godini kako bi se omogućilo usklađivanje prikazanih informacija u finansijskim pregledima i nije vodila sveobuhvatni registar takvih informacija, kao što su datum kupovine i uništenje aktiva, kao i godišnju amortizaciju .

Preporuka 6

Preporučimo Predsedniku opštine da obuhvata dodatne izvore u registrovanju, kontrolu i procenu opštinskih aseta.

IV.7 Tretiranje dugova

Nalazi

Nema velikih identifikovanih izuzetaka za izveštavanje .

V. Sistem unutrašnje revizije

V.1 Sistem unutrašnje kontrole

V.2 Komitet za reviziju

Nalazi

Opština nema Departman za unutrašnju reviziju ili Komitet revizije.

Preporuka 7

Preporučujemo da Opština osnuje Departman za unutrašnju reviziju i Komitet za reviziju, kao i da stvara pogodne politike i procedure kako bi se obezbedio visok standard upravljanja Komitet revizije mora da preispita aktuelni status i da predlaže postupke za poboljšanja koja se odnose na :

-Proces finansijskog i računovodstvenog izveštavanja Opštine

Ocenu sistema unutrašnje kontrole sprovedene od menadžmenta

-Proces unutrašnje i spoljne revizije

-Da se obezbedi usklađenost, izveštavanje i strukture kontrole za celu opštinu da bi se obezbedilo usklađenost sa finansijskim, regulativnim i zakonskim zahtevima

VI. Opšti zaključak o menadžiranju opštine Hani i Elezit

Opšti zaključci

Kao što je istaknuto u ovom izveštaju, moraju se izvršiti poboljšanja u oblasti prihoda, tretmana naplativog, procena kapitalne i nekapitalne imovine , unutrašnju reviziju I Komitetu revizije .

Opšta preporuka

- Finansijski izveštaji moraju biti pripremljeni u skladu sa važećim finansijskim pravilima i MSRJS ;
- Automatski sistem fakturisanja za sve vrste poreza treba da se formira, trebaju se obavljati poravnanja između zvaničnika za vlastite prihode i operativnih odeljenja, kao i treba preduzeti mere za povećanje naplate raznih taksi; i
- Komitet i Departman unutrašnje revizije moraju se izgraditi na način da obavljaju svoje odgovornosti i zadatke, i moraju izraditi politike i procedure koje obezbeđuju visoke standarde upravljanja .

Prilog 1 Razne vrste mišljenja revizije sprovedene od KPMG –a u Godišnjem izveštaju revizije za 2012

(uzeto od ISSAI 400)

9. Mišljenje revizije, normalno je standardni format, koji se odnosi na finansijske preglede u celini, izbegavajući potrebu za šire objavljivanje šta stoji iza njega, već prenošenjem prema njegovoj prirodi u opštem smislu kod čitaoca prema njegovom smislu. Priroda ovih reči neće biti uticana od zakonskog okvira revizije, već sadržaj mišljenja mora jasno pokazati da li je bez rezerve, sa rezervama, ili ako je ovo zadnji slučaj, ako je sa rezervom sa određenih aspekata ili je mišljenje protiv (stav 14) ili odbijanje (stav 15).

10. Mišljenje bez rezerve iznosi se kada je revizor zadovoljan u svim materijalnim aspektima da:

Finansijski pregledi su izrađeni upotrebom računovodstvene osnove i prihvatljivih politika koje su sprovedene na održljiv način ;

Pregledi su u skladu sa loklanim zahtevima i relevantnim pravilnicima ;

Prikazani izgled finansijskih pregleda je u skladu sa znanjima revizora u vezi sa etnitetom gde je izvršena revizije ; i

Ima prigodnih prikaza svih materijalnih relevantnih pitanja za finansijske preglede

11. **Naglašavanje pitanja.** U određenim okolnostima revizor može konstatovati da čitaoc ne može ispravno da shvati finansijske preglede, samo ako se skrene pažnja na neobična ili značajna pitanja. U opštem načelu, revizor kada iznosi bezrezervno mišljenje ne referiše se nekom specifičnom aspektu finansijskih pregleda u svom mišljenju, u slučaju dea se to može pogrešno tumačiti kao mišljenje sa rezervom. Da bi se izbegao ovaj utisak, referencije su zamišljenje kao “naglašeno pitanje ” nalaze se odvojeni stavovi od mišljenja. Ipak, revizor ne treba da koristi naglašanje pitanja da bi poboljšao nedostatak potrebni prikaza u finansijskim pregledima ili kao alternativu zamene mišljenja sa rezervom.

12. Revizor može da ne bude u stanju da izrazi mišljenje bez rezerve, kada postoje neke od sledećih okolnosti i u rasuđivanju revizora, njihov efekat je ili može biti materijalan za finansijske preglede:

Bilo je ograničenja u cilju revizije ;

Revizor smatra da pregledi nisu potpuni ili su dezorijentirajući ili postoji neko neopravdano odstupanje od prihvatljivih standarda računovodstva ; ili

Postoji ne sigurnost koja će uticati na finansijske preglede

13. **Mišljenje sa rezervom .** Kada se revizor ne slaže ili nije siguran za jedan ili više posebnih stavki u finansijskim pregledima, koji su materijalni ali ne i bitni za razumevanje pregleda, mora se izneti mišljenje sa rezervom. Formulisanje mišljenja normalno prikazuje zadovoljan rezultat u odnosu na subjekt gde je izvršena revizija za takvo jasno i koncizno predstavljanje neusaglašenih pitanja ili nesigurnosti koje uzrokuju mišljenje sa rezervom. Efekat nesigurnosti ili ne saglasnosti iznet količinski, pomaže revizoru i korisniku pregleda, iako to nije uvek praktično i relevantno.

14. **Mišljenje protiv.** Kada revizor ne3 može3 da formira mišljenje o finansijskim pregledima u celini zbog nesporazuma koji su bitni sa prezentovane pozicije mišljenje sa rezervom u određenim aspektima finansijskih pregleda nije pogodno, izdaje se mišljenje protiv. Formulisanje takvog mišljenja jasno daje do znanja da finansijski pregledi nisu ispravno prikazani, jasno specificirajući i na sažet način sva pitanja nesporazuma. Ponovno je od pomoći ako se odlučuje količinski finansijski efekat kada je to relevantno i praktično .

15. **Odbijanje mišljenja .** Tamo gde je revizoru nemoguće da postigne mišljenje o finansijskim pregledima u celini zbog određene nesigurnosti ili ograničenja u cilju koji je toliko bitan da mišljenje sa rezervom u određenim aspektima nije pogodan, onda se izdaje odbijanje mišljenja. Formulacija tog dobijanja jasno daje do znanja da se ne može izneti mišljenje jasnom specifikacijom i na sažet način svih pitanja i nesigurnosti.

16. Obično ISA pružaju detaljan izveštaj da bi dopunili mišljenje u okolnostima u kojima je nemoguće da se daje mišljenje bez rezervi.

Prilog 2: Preporuke iz prethodne godine

Komponenta revizije	Preporuka ili nalaz	Potpuno sprovedene preporuke	Delimično adresirane	Neadresirane
Financijski pregledi – Usklađenost sa okvirom izveštavanja i kvalitetu informacije	Preporučujemo predsedniku Opštine da obezbedi da izrada finansijskih pregleda Opštine mora da obuhvati procedure i sredstva koja su dizajnirana da bi obezbedili da su zahtevane informacije registrovane , procesirane, sažete i izveštavane na potreban način u finansijskim pregledima . Isto tako, Opština mora da finansijske preglede prevede na srpski jezik.			Preporuka nije adresirana.
Prihodi	• Implementacija sistema fakturisanja koji uključuje ažurirane podatke o obveznicima, njihovu trenutnu adresu, istoriju i stopu naplate prihoda od njih. Pristup tim podacima treba da bude ograničena na samo nekoliko ljudi i mora biti odobrena od strane rukovodstva. • Da uspostavlja i kontroliše tarife i norme norme taksi u sistemu na centralizovan način da bi se obračun i automatski izdali fakture. Ovaj način obračuna treba da bude odobren i kontrolisan. • Da se uspostavlja automatska veza između sistema za naplatu i računovodstvenog sistema kako bi se podaci sa glavne knjige procesuisali na automatski način. • Da obavlja redovno poravnanja oba sistema na redovnoj vremenskoj osnovi za sve vrste prihoda. U slučajevima gde postoje razlike, one treba istražiti i blagovremeno rešiti.		Preporuka është delimično je adresirano. Mjesečno usaglašavanja između službenih prihoda i operativnih odjela	

Komponenta revizije	Preporuka ili nalaz	Potpuno sprovedene preporuke	Delimično adresirane	Neadresirane
Prihodi (nastavak)	Da se vežu automatizmom kancelarija fakturisanja sa operacijama i da se vrše međusobna redovna poravnanja. U slučajevima kada se direktno fakturisanje veže sa uslugama iz operacionalne kancelarije. To je posebno značajno u slučaju izvršenja većeg broja transakcija. Da se obezbedi da porez na imovinu obračuna na osnovu spiskova koji su ažurni sa najnovijim podacima. Da se obezbedi potrebna pdoela zadataka u Departmanu poreza na imovinu .			
Kapitalna i nekapitalna imovina	Preporučujemo predsedniku da obezbedi da će Opština uzeti u obzir sledeća pitanja : • Da vodi sveobuhvatni registar imovine; • Da obuhvati dodatne izvore u procesu popisa i procene aktiva opštine ; • Uključivanje nezavisnih i sertifikovanih procenjivača se preporučuje kao najbolja praksa za takve slučajeve; • Izvršenje redovnog fizičkog numerisanja da bi se osigurali u postojanju imovine i njihovih uslova i da se poravnaju rezultati sa numerisanjima u računovodstvenim registrima i sa registrom. • Da učini dodatne napore u vezi potvrđivanja vlasništva i popsia nepokretne imovine.			Preporuka nije adresirana. .

Komponenta revizije	Preporuka ili nalaz	Potpuno sprovedene preporuke	Delimično adresirane	Neadresirane
Tretiranje dugova	Da se preduzmu dalji koraci za poboljšanje kontrole prihoda i rashoda i da budu u skladu sa Zakonom i pravilnicima u zakonskim rokovima . Moraju se učiniti svi napori da se isplate vrše blagovremeno.	Preporuka je adresirana .		
Sistem unutrašnje kontrole	Preporučujemo Opštini da obezbedi da: • Finansijske, administrativne i menadžerijalne kontrole budu poboljšane; i • Trenutne postupke za obezbeđivanje boljeg tretmana nedostataka u sprovođenju unutrašnje kontrole.			Preporuka nije adresirana.
Komiteti i sistemi unutrašnje revizije	Preporučujemo da Opština osnuje Departman za unutrašnju reviziju I Komitet za reviziju, kao I da stvara pogodne politike I procedure kako bi se obezbedio visok standard upravljanja. Komitet revizije mora da preispita aktuelni status I da predlaže postupke za poboljšanja koja se odnose na : • Proces finansijskog i računovodstvenog izveštavanja Opština, • Ocenu sistema unutrašnje kontrole sprovedene od menadžmenta; • Proces unutrašnje i spoljne revizije ; • Da se obezbedi usklađenost , izveštavanje i strukture kontrole za celu opštinu , • Usklađenost sa finansijskim, regulativnim i zakonskim zahtevima, • Plan unutrašnje revizije i praćenje nalaza unutrašnje revizije.			Preporuka nije adresirana.

Prilog 3 Komentari menadžmenta opštine Hani i Elezit i odgovori KPMG-a

<u>Preporuke</u>	Slažemo se	Slažemo se delimično	Ne slažemo se	Komentari opštine	Odgovor od KPMG
<u>Preporuka 1:</u> Opština mora da priprema finansijske preglede i na srpskom jeziku.	X			Finansijski pregledi nisu izrađeni I na srpskom jeziku, jer nemamo zvaničnika koji prevodi I na srpski jezik.	
<u>Preporuka 2:</u> Preporučujemo Predsedniku opštine da osigura da priprema finansijskih izveštaja sadrži procedure i dizajnirana sredstva da se osigura da su traženi podaci registrovani, procesuisani, rezimirani i prikazani na odgovarajući način u finansijskim izveštajima.		X			
<u>Preporuka 3:</u> Preporučujemo Predsedniku opštine da osigura da priprema finansijskih izveštaja sadrži procedure i dizajnirana sredstva da se osigura da su traženi podaci registrovani, procesuisani, rezimirani i prikazani na odgovarajući način u finansijskim izveštajima: • Implementacija sistema fakturisanja koji uključuje ažurirane podatke o obveznicima, njihovu trenutnu adresu, istoriju i stopu naplate prihoda. Pristup tim podacima treba da bude ograničena na samo nekoliko ljudi i mora biti odobren od rukovodstva. • Da uspostavlja i kontroliše tarife i norme poreza u centralizovani sistem da bi se obračun i izdavanje faktura obavilo se automatizmom. izdavanje računa treba da bude odobren i razmatran.		X		Ne slažemo se potpuno, jer smatramo da opština raspolaže sa registrima svih dužnika, dok se ostala plaćanja vrše tamo gde se i pruža usluga. Opština je nabavila program računovodstva i podneli smo zahtev Ministarstvu za finansije za instaliranje softvera u vladinu mrežu da bi funkcionisala opštinska mreža , ali nismo dobili odgovor .	

<u>Preporuke</u>	Slažemo se	Slažemo se delimično	Ne slažemo se	Komentari opštine	Odgovor od KPMG
<u>Preporuka 3 (nastavak):</u> • Da se uspostavlja automatska veza između sistema fakturisanja i računovodstvenog sistema kako bi se podaci sa glavne knjige obrađuju na automatski način. • Da se povežu automatizmom kancelarije fakturisanja sa operacijama i da se redovno međusobno usklađuju, u slučajevima kada je fakturisanje usluga u direktnoj vezi sa radom kancelarije. Ovo je posebno važno kada se radi veliki broj transakcija.		X			
<u>Preporuka 4:</u> Preporučujemo da predsednik opštine osigura da će opština preduzeti dalje korake za poboljšanje kontrole nad troškovima i isplatama i da se osigura da je sva potrebna dokumentacija primljena i predstavljena u potpunom skladu sa zakonima i zahtevima lokalnih pravilnika.		X		Nema komentara.	
<u>Preporuka 5:</u> Preporučujemo Predsedniku Opštine da osigura proces koji je dizajniran i uspostavljen, koji omogućava da se evidentiraju potraživanja po izdavanju svakog računa, a ostatak sredstava se redovno prosleđuju.		X		Smatramo da Opština raspolaže registrima dužnika a plaćanja se vrše gde se vrši usluga .	

<u>Preporuke</u>	Slažemo se	Slažemo se delimično	Ne slažemo se	Komentari opštine	Odgovor od KPMG
<u>Preporuka 6:</u> Preporučujemo da predsednik obuhvata dodatna sredstva za registraciju, kontrolu i procenu opštinskih asea. Najbolja praksa zahteva da procene izvrše sertifikovani procenjivači. Ipak, opština mora da razmatra računicu pre angažovanja takvih procenjivača.	X			Formirana je Komisija, ali nisu mogli kompletirani zbirni i sveobuhvatni registar imovine, objekata i opreme, do zadnjeg dana, ali nadamo se da ćemo to završiti u 2013 godini . Očekujemo da će se ubrzo formirati naša baza podataka gde će biti prikazana celokupna opštinska imovina i da će se time omogućiti i fizičko numerisanje .	
<u>Preporuka 7</u> Preporučujemo da Opština osnuje Departman za unutrašnju reviziju I Komitet za reviziju, kao I da stvara pogodne politike I procedure kako bi se obezbedio visok standard upravljanja. Komitet revizije mora da preispita aktuelni status I da predlaže postupke za poboljšanja koja se odnose na : • Proces finansijskog i računovodstvenog izveštavanja Opština, • Ocenu sistema unutrašnje kontrole sprovedene od menadžmenta; • Proces unutrašnje i spoljne revizije ; • Da se obezbedi usklađenost , izveštavanje i strukture kontrole za celu opštinu , • Usklađenost sa finansijskim, regulativnim i zakonskim zahtevima, • Plan unutrašnje revizije i praćenje nalaza unutrašnje revizije.	X			Nedostatak osoblja i ograničenje broja radnika onemogućili su nam unutrašnjeg revizora, jer nam nije dozvoljeno da povećamo broj radnika, što ostaje da se realizuje ubuduće u saradnji sa Ministarstvom za finansije .	